

Svar från Adda 30 juli 2021

Från: Sävefjärd Helena

Skickat: den 30 juni 2021 17:39

Till: Katarina O Cofaigh

Ämne: SV: Angående Möbler för skola och förskola 2020 ref 10514

Tack för ditt mail.

Inköpscentralen anser inte att det ska krävas en utbildad arkitekt för att ta fram ritningsförslagen. I svar på fråga 183 framgår följande: Med detaljerat ritningsförslag avses en skiss av en eller flera miljöer så att beställaren får en tydlig visuell bild över hela inredningsprojektet så att beställaren ser produkterna placerade i den miljö där de ska stå.

Vänliga hälsningar

Helena Sävefjärd

Upphandlare

Adda Inköpscentral

Direkt: 031-701 66 99, mobil: 0738- 62 38 08

Besöksadress: Otterhällegatan 1, 411 18 Göteborg

adda.se/inkopscentral

Replik från Sveriges Arkitekter/ Katarina O Cofaigh

Hej!

Poängen, rent upphandlingstekniskt, är inte om det krävs en utbildad arkitekt eller inte för att göra ritningsförslagen – det har vi tydligen delade meningar om.

Poängen är om upprättande av ritningsförslag överhuvudtaget kan anses vara ett underordnat inlag i en möbelleverans. I LOU exemplifieras dessa underordnade arbeten som "monterings- eller installationsarbeten". Att en möbelleverantör åtar sig att packa upp, montera och ställa upp de möbler de levererar är väl praxis.

Men, att föreslå var möblerna ska stå är en tjänst som inte kan anses ingå i en möbelleverans. Av det skälet ensamt anser vi att alla krav på att det upphandlingen också ska ingå leverans av denna typ av tjänster bör utgå.

Jag skriver i mitt brev vad ett enkelt eller detaljerat ritningsförslag kan innebära och gör utifrån min erfarenhet en grov uppskattning av värdet på en sådan tjänst genom att jämföra med vad ett sådant förslag skulle rendera för arvode i en projekttävling. Det är inte helt orimligt att göra en sådan jämförelse då som ni beskriver "Med detaljerat ritningsförslag avses en skiss av en eller flera miljöer så att beställaren får en tydlig visuell bild över hela inredningsprojektet så att beställaren ser produkterna placerade i den miljö där de ska stå" mycket väl kunde vara uppgiften i en projekttävling. Att uppskatta värdet på dessa tjänster är förmodligen också något som anbudsgivarna just nu brottas med för att kunna göra rimliga anbud eftersom tolkningsutrymmet uppenbarligen är stort. Det framgår inte av upphandlingsunderlaget hur många förnyade

konkurrensutsättningar som ni uppskattar kommer att ske där detaljerade ritningsförslag kommer att ingå. Eftersom ingen ersättning utgår i de enskilda fallen behöver leverantörerna rimligtvis ta höjd för de kostnader för ritningstjänster som ramavtalet kommer att innebära i sina möbelpriser.

Den andra viktiga punkten när det gäller om det till anbudet av ett antal möbler, (dvs varor), är proportionerligt att det också ska ingå ritningsförslag (dvs arbeten som inte är underordnade varuleveransen) på hur de ska placeras i ett eller flera rum. Om föremålet för upphandlingen är en stol är det väl stolens egenskaper, prestanda och pris som är väsentliga för utvärderingen. Att en möbelleverantör också till anbudet också ska bifoga en "tydlig visuell bild och hela inredningsprojektet" för att beställaren ska kunna ta ställning till den i anbudet ingående möbelns egenskaper begriper jag helt enkelt inte. Ni svarar inte heller på frågan om hur ni tänker er att den sådana utvärdering ska gå till, vilka urvalskriterier som kommer att användas eller hur det kommer att ställas mot varandra.

Ni kanske undrar varför vi är så bekymrade över denna upphandling. För oss handlar det inte bara om de rent upphandlingstekniska frågorna. Vi ser också konsekvenserna av detta förfarings sätt för de miljöer som elever och lärare kommer att vistas i framtiden. Den långa utläggningen i brevet om vad den detaljerad ritningstjänst kan innebära syftar också till att ni ska förstå vilka parametrar en arkitekt arbetar med när ett sådant arbete görs, kvaliteten på detta arbete kan vara avgörande för kvaliteten på skolans miljöer. Jag tror inte någon vill att barn inte ska få stöd för sitt lärande i skolans miljöer eller för att citera det regeringsuppdrag som Boverket nu arbetar med: "Barn och unga tillbringar en stor del av sin uppväxt i förskolans och skolans inom- och utomhusmiljöer. Väl planerade, gestaltade och förvaltade kan dessa miljöer göra stor skillnad för barns och ungas lärande, hälsa och välbefinnande." se <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/skolors-miljo/>.

För att vi ska kunna åstadkomma dessa miljöer är det av avgörande betydelse att det också finns möjligheter att göra ett seriöst arkitektarbete – och inte att arkitektarbete betraktas som ett underordnat arbete vid en möbelleverans och utan betydande värde eller betydelse.

Jag passar också på att påminna om riksdagens politik för Gestaltas Livsmiljö där det övergripande målet är att:

Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Det ska bland annat uppnås genom att

- hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden
- kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids
- det offentliga agerar förebildligt

Med vänlig hälsning

Katarina O Cofaigh

Arkitekt SAR/MSA

Katarina O Cofaigh

Senior rådgivare, Upphandlingschef

+46 70 289 2446

Sveriges Arkitekter

Besöksadress: Storgatan 41, Stockholm

Box 5027, 102 41 Stockholm

facebook.com/SverigesArkitekter

twitter.com/SvArkitekter

Instagram.com/Sveriges_Arkitekter